

**JUDECĂTORIA
ORHEI**

Republica Moldova, MD-3505, or. Rezina, str. Voluntarilor, nr.3
email: jrz@justice.md, Tel. +373 (254) 2 56 22, +373 (254) 2 56 10,
<https://jor.instante.justice.md/>

13.06.2025 nr.497/N

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Vă transmitem alăturat pentru examinare, sesizarea avocatului Ion Șova (dosar nr.21ji-111/2025) privind controlul conformității unor prevederi din Legea nr.69 din 04.04.2025 *pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, cu normele constituționale.

Anexă:

- Încheierea din 11.06.2025 privind sesizarea Curții Constituționale pe 2 file
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 7 file.
- Dosar penal pe 40 file

Cu înalte considerații,

Igor NEGREANU, Judecător

09:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1429
" 19 "	06 2025

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025 pentru
interpretarea articolului 7 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în
legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței
republicii Moldova în raport cu articolele 91 și 92 din Codul penal nr.
985/2002**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. Ion Șova, avocat (apărătorul d-lui Cebotari Eugen Mihail în cauza pendinte (nr. 21ji-111/2025) de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina)

Adresa:

Telefon:

E-mail:

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării

Domnul Cebotari Eugen a fost condamnat la data de 05.05.2005 prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău sectorul Rîșcani pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 123/1; 88 pct. 1, 7, 39 alin. (3) Cod penal la detențiune pe viață, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 08.11.2005 a fost menținută fără modificări sentința Judecătoriei mun. Chișinău sectorul Rîșcani din data de 05.05.2005.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 08.02.2006 a fost menținută fără modificări sentința Judecătoriei mun. Chișinău sectorul Rîșcani din data de 05.05.2005 și decizia Curții de Apel Chișinău din data de 08.11.2005. Sentința a intrat în vigoare la data de 08.11.2005. Începutul termenului de executare a pedepsei este 14.09.1999.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14.11.2024 a fost admis demersul administrației Penitenciarului nr.17 Rezina cu privire la aplicarea în privința condamnatului Eugen Cebotari a prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. În temeiul art. 7 alin.(1) lit. d) al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost dispusă comutarea pedepsei detențiunii pe viață, stabilită lui Cebotari Eugen la data de 05.05.2005 prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău sectorul Rîșcani pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 123/1; 88 pct.1, 7, 39 alin.(3) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 30 de ani.

Ulterior, după pronunțarea deciziei Curții de Apel Bălți din 14.11.2024, Cebotari Eugen s-a adresat Administrației Penitenciarului nr. 17-Rezina cu o cerere prin care a solicitat examinarea posibilității înaintării unui demers cu privire la înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Comisia Penitenciarului nr. 17-Rezina, la ședința din 31.03.2025, a refuzat cererea condamnatului Cebotari Eugen privind expedierea materialelor în instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării prevederilor art. 92 Cod penal.

La 07.04.2025 Cebotari Eugen s-a adresat Judecătoriei Orhei, sediul Rezina cu o cerere privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

C. Obiectul sesizării

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolele 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025 pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în raport cu articolele 91 și 92 din Codul penal nr. 985/2002:

Articolul 1

În sensul art. 91 și 92 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72--74, art. 195), cu

modificările ulterioare, și al art. 7 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 325–333, art. 510), cu modificările ulterioare, persoana condamnată la data intrării în vigoare a Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen conform art. 91 din Codul penal nr. 985/2002 sau acesteia nu îi poate fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă conform art. 92 din Codul penal nr. 985/2002, dacă detențiunea pe viață a fost comutată în închisoare.

Articolul 3

Prevederile prezentei legi se aplică inclusiv persoanelor în privința cărora procedurile extrajudiciare și judiciare legate de aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și de aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen sau de aplicarea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă au fost inițiate până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Consider că speței în cauză îi este incident dreptul fundamental garantat de articolul 22 din Constituție:

Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Precizez faptul că art. 1 și 3 din Legea 69 din 04.04.2025 sunt aplicabile în dosarul privind soluționarea cererii de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă a condamnatului Cebotari Eugen, doar în partea ce ține de interdicția aplicării art. 92 Cod penal.

Aparent, Legea nr. 69 din 04.04.2025 este catalogată ca fiind o lege de interpretare.

Potrivit art. 7 din Legea 243/2021:

„(1) Persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează:

- a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;
- b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani;
- c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani;
- d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață;
- e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani;
- f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră;
- g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate.

(2) - abrogat.

(3) În cazul persoanei al cărei termen de pedeapsă pentru aceeași infracțiune a fost redus anterior în temeiul unui act de amnistie sau de grațiere, reducerea repetată a termenului

în baza prezentei legi nu poate fi efectuată.

(4) O persoană condamnată poate beneficia de o singură reducere a termenului de pedeapsă prevăzută de prezenta lege.”

Din conținutul clar al alin. (3), lesne putem deduce că persoanele condamnate nu pot beneficia de reducerea pedepsei în temeiul Legii 243/2021, dacă anterior, pentru aceeași infracțiune, le-a fost redusă pedeapsa în temeiul unui alt act de amnistie sau de grațiere.

Alin. (4) exclude situația în care persoanele condamnate ar putea beneficia în mod repetat de reducerea pedepsei în temeiul Legii 243/2021.

Este evident că norma citată nu conține nicio trimitere la art. 92 Cod penal.

În asemenea situație putem conchide că legiuitorul în mod neîntemeiat și lipsit de orice raționament juridic a atribuit Legii 69 din 04.04.2025 un caracter de interpretare.

Mai mult, dacă să analizăm conținutul art. 92 Cod penal o să constatăm că acesta nu exclude persoanele condamnate, care au beneficiat de reducerea pedepsei în temeiul unui act de amnistie, de la efectele sale. Prevederi în sensul dat nu se regăsesc în întregul Cod penal.

Legea nr. 69 din 04.04.2025 este retroactivă.

Caracterul retroactiv al Legii nr. 69 din 04.04.2025 este reliefat atât în art. 2, cât și în art. 3. Or, potrivit art. 3, persoanele condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață, care au beneficiat de comutarea pedepsei, și în privința cărora au fost inițiate procedurile extrajudiciare și judiciare privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, la fel sunt exceptate de la posibilitatea aplicării prevederilor art. 92 Cod penal.

Potrivit art. 72 alin. (6) din Legea 100 din 22.12.2017: „Actul normativ de interpretare nu are efecte retroactive, cu excepția cazurilor când prin interpretarea normelor de sancționare se creează o situație mai favorabilă.”

Chiar și în situația absurdă, în care am admite că Legea 69 din 04.04.2025 este o lege de interpretare, constatăm că aceasta este în contradicție cu Legea carea reglementează principiile și etapele legiferării, precum și regulile privind interpretarea actelor normative.

Potrivit celui de-al doilea enunț al art. 22 din Constituție: „De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Potrivit art. 7 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.”

Conform art. 10 alin. (1) Cod penal: „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Chiar dacă prevederile art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025 nu fac parte din Codul penal și au fost incorporate într-o „lege de interpretare”, articolele din speță vizează mărirea pedepsei penale pe care persoanele vizate trebuie să le execute.

În situația domnului Cebotari Eugen, dumnealui este pus în situația de a executa în mod obligatoriu și necondiționat o pedeapsă cu aproape cinci ani de zile mai mare decât până la intrarea în vigoare a Legii nr. 69 din 04.04.2025. Până la intrarea în vigoare a Legii respective, dumnealui avea posibilitatea să beneficieze de prevederile art. 92 Cod penal și, pe cale de consecință, să-i fie înlocuită restul pedepsei neexecutate cu o pedeapsă sub formă de amendă, așa cum solicitase în cererea înaintată spre examinare judecătorului de instrucție.

Chiar dacă judecătorul de instrucție, examinând cererea deținutului Cebotari Eugen (care execută pedeapsa cu închisoarea, așa cum prevede art. 92 Cod penal) și, ținând cont de comportamentul dumnealui pe timpul executării pedepsei, ar considera posibilă pronunțarea unei încheieri cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu o pedeapsă sub formă de amendă, judecătorul de instrucție este pus în situația de a respinge cererea în temeiul art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025.

Având în vedere cele expuse anterior, putem să conchidem că prevederile contestate cad sub incidența și sunt în contradicție, cu cel de-al doilea enunț din art. 22 din Constituție.

Mai mult, Legea nr. 69 din 04.04.2025 nu întrunește cerința de calitate prin prisma lipsei de previzibilitate, care urmează să fie apreciată din unghiul persoanei condamnate.

Or, domnul Cebotari Eugen, după pronunțarea deciziei Curții de Apel Nord din 14.11.2024, cunoscând prevederile art. 92 Cod penal, era îndreptățit să spere la posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă din următoarele considerente:

- dumnealui era o persoană care deja executa pedeapsa cu închisoare;
- cunoștea principiul potrivit căruia este interzisă interpretarea extensivă defavorabilă persoanei;

- cunoștea conținutul prevederilor art. 92 Cod penal, potrivit căruia:

„(1) În privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară.

(3/1) În privința persoanelor care execută pedeapsa detențiunii pe viață, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat cel puțin 25 de ani de închisoare.”;

- avea executat mai mult de 25 de ani din pedeapsă.

În speță, domnul Cebotari Eugen nu avea cum și nici nu era obligat să prevadă că legiuitorul o să elaboreze o nouă lege organică, cu caracter retroactiv, defavorabilă unei categorii de persoane din care face parte, prin care o să-i fie impusă executarea integrală și necondiționată a pedepsei.

Mai precizez faptul că există un precedent judiciar în care o persoană condamnată la pedeapsa detențiunii pe viață a beneficiat de prevederile art. 7 alin. (1) lit. d) Cod penal. Ulterior a mai beneficiat de prevederile art. 92 Cod penal. Încheierea fiind atacată în ordine de recurs la Curtea de Apel Nord.

În această ordine de idei, putem aprecia că adoptarea Legii nr. 69 din 04.04.2025 a avut loc cu încălcarea gravă a principiului securității juridice, ale cărui exigențe cuprinde atât calitatea legii (accesibilitate, previzibilitate), cât și neretroactivitatea legii (cu anumite excepții, care nu sunt incidente speței).

Domnul Cebotari Eugen, beneficiind de efectele unui act de clemență (Legea 243/2021), după adoptarea Legii din 04.04.2025, este obligat să execute integral o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 30 de ani. În cazul în care nu avea să beneficieze de actul de clemență, dumnealui avea posibilitate ca să execute doar 25 de ani din pedeapsă și să beneficieze de prevederile art. 91 sau 92 Cod penal. Este cel puțin stranie clemența acordată de legiuitor condamnaților la detențiune pe viață.

Pe lângă cele expuse supra, referitoare la contradicțiile dintre exigențele art. 22 din Constituție și prevederile art. 1 și 3 din Legea 69 din 04.04.2025, doresc să mai atrag atenția Onoratei Curți că aceste din urmă articole sunt contrare și exigențelor impuse de art. 16 alin. (2) din Constituție.

Potrivit normei constituționale vizate: „Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Deși lista criteriilor interzise de discriminare din art. 2 alin. (2) din Constituție este exhaustivă, prin prisma prevederilor art. 4 din Constituție, solicit examinarea acestui capăt al sesizării prin extindere la „și alte situații”.

Consider că art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025 au un caracter discriminatoriu. Acestea stabilesc interdicția aplicării prevederilor art. 92 Cod penal doar pentru persoanele condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață, cărora le-a fost comutată pedeapsa în temeiul prevederilor art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea 243/2021. Persoanelor condamnate la pedeapsa cu închisoare, care au beneficiat de reducerea pedepsei în temeiul prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a), b), c), e), f) și g) din Legea 243/2021 nu le este impusă această restricție. Apreciez ca fiind nejustificat și lipsit de orice raționament această atitudine discriminatorie fiindcă toate persoanele condamnate, care au beneficiat de prevederile art. 7 alin. (1) din Legea 243/2021 au trebuit să facă dovada întrunirii aceluiași condiții:

- caracterizarea pozitivă pe parcursul executării pedepsei;
- evaluarea psihologică în urma căreia să fie constatată prezența riscului de recidivă mediu sau redus.

Altfel spus, în esență toate persoanele condamnate, pentru a beneficia de prevederile art. 7 alin. (1) din Legea 243/2021, trebuiau să facă dovada faptului că au înregistrat importante progrese comportamentale, nu mai prezintă un pericol pentru societate și că sunt pregătite pentru reintegrare în libertate. Cu toate acestea, au fost puse în imposibilitatea de a beneficia de înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă numai persoanele care inițial au fost condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață. Persoanele condamnate inițial la pedeapsa cu închisoare și cărora le-a fost redusă pedeapsa cu o anumită fracțiune, în continuare pot beneficia de prevederile art. 92 Cod penal.

Rezumând cele expuse, afirm că Legea nr. 69 din 04.04.2025, din care fac parte articolele ale căror constituționalitate este pusă în discuție:

- nu este lege de interpretare;
- este o lege organică un caracter retroactiv;
- stabilește noi restricții și este în dezavantajul unei anumite categorii de persoane condamnate din care face parte și Cebotari Eugen;
- vizează mărirea pedepsei pe cale pe care persoanele trebuie să o execute.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

În această parte a formularului ar trebui să urmez, în argumentare, următorii pași:

- dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege;
- dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție;
- dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit;
- dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru drepturile fundamentale în discuție;
- dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Având în vedere faptul că ingerința în dreptul garantat de art. 22 din Constituție nu

este prevăzut de lege, parcurgerea pașilor enumerați nu-și mai are sensul.

Or, ar trebui să ținem cont de prevederile art. 54 din Constituție:

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Reieșind din prevederile alin. (3) al normei constituționale citate, constat că legiuitorul, prin adoptarea Legii nr. 69 din 04.04.2025, a comis o ingerință inadmisibilă în dreptul fundamental garantat de art. 22 din Constituție. Tot legiuitorul a încercat să ascundă această ingerință, interzisă în mod explicit de Constituție, prin etichetarea Legii nr. 69 din 04.04.2025 ca fiind o „lege de interpretare”. În asemenea situație

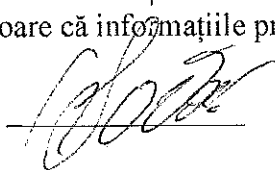
Reiterez faptul că art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025 impun retroactiv domnului Cebotari Eugen executarea obligatorie și necondiționată a unei pedepse cu cinci ani mai mare decât până la adoptarea Legii vizate. Dumnealui, cu încălcarea dreptului fundamental garantat de art. 22 din Constituție, este privat de posibilitatea de solicita și beneficia de înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Situația descrisă mai sus poate fi remediată prin declararea neconstituționalității art. 1 și 3 din Legea nr. 69 din 04.04.2025, fapt pe care îl și solicit.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Ion Șova, avocat

Republica Moldova
Judecătoria Orhei sediul Rezina

Încheiere

11.06.2025

or.Rezina

Instanța de judecată având în componență:

Președinte de ședință, judecător Igor Negreanu

Grefier, Natalia Bernevec

Traducător Vera Cotovschi

Cu participarea:

Condamnatului Cebotari Eugen și apărătorului său, avocatul Ion Șova

Reprezentantului Penitenciarului nr.17 Rezina Vasile Dabija

a examinat în ședință judiciară publică cererea apărătorului Ion Șova în interesele condamnatului Cebotari Eugen în cauza penală la cererea condamnatului privind aplicarea prevederilor art.92 din Codul penal, chestiunea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.69 din 04.04.2025 pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în raport cu articolele 91 și 92 din Codul penal nr. 985/2002.

Pe rolul instanței de fond se află spre examinare cauza penală nominalizată.

Obiect al examinării constituie solicitarea condamnatului Cebotari Eugen de a-i fi aplicate prevederile art.92 din Codul penal.

În ședința de judecată, în ședința din 11.06.2025, avocatul Ion Șova a înaintat instanței de judecată o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor articolelor 1 și 3 din Legea nr.69 din 04.04.2025 *pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în raport cu articolele 91 și 92 din Codul penal nr. 985/2002* prevederi care, în opinia sa, contravin dispozițiilor art.22 din Constituție, anexând la cerere și sesizarea adresată Curții Constituționale.

Reprezentantul penitenciarului a fost de acord cu cererea apărătorului condamnatului, menționând că se impune o clarificare a stării de fapt și de drept a lucrurilor la compartimentul dat.

Instanța de judecată, având în vedere lucrările dosarului, luând act de opinia participanților la proces, consideră cererea întemeiată, potrivit considerațiilor ce urmează.

Excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanțele ordinare de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale, în cazul în care există incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor

Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul instanței de judecată.

Potrivit articolului 135 alin. (1) lit.a) din Constituție, *Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului.*

Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate sau de către *părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora*, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.

La caz, instanța de judecată constată că obiectul excepției se încadrează în categoria actelor prevăzute de art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către o parte în proces, anterior Curtea Constituțională nu s-a mai expus pe marginea unui atare obiect iar prevederile contestate sunt aplicabile soluționării cauzei.

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală, *în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, ..., care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

În aceste condiții, instanța de judecată consideră întemeiată cererea contravenientului, dând curs acesteia.

Având în vedere cele descrise mai sus, în conformitate cu prevederile art.7 și 342 din Codul de procedură penală și art.135 din Constituție, instanța de judecată admite cererea apărătorului Ion Șova în cauza penală la cererea condamnatului Cebotari Eugen privind aplicarea prevederilor art.92 din Codul penal și transmite Curții Constituționale sesizarea apărătorului Ion Șova, în vederea exercitării controlului constituționalității unor prevederi din Legea nr.69 din 04.04.2025 *pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în raport cu articolele 91 și 92 din Codul penal.*

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Judecător
Igor NEGREANU

